

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

MASSANASSA

L'HORTA

ACADEMIA
VALENCIANA
D'ESTUDIS
LINGÜÍSTICS

AJUNTAMENT
DE MASSANASSA

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA

SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Tecnicolingüístics

TEXT
Jordi-Vicent Alvir i Ballester

RECALL
Jordi-Vicent Alvir i Ballester
M. Josep Pons i Candel

DISSENY
Vicent Almar

MAQUETACIÓ I GRAFISME
Guillermo Tomás Lull

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica i Toponímia
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Massanassa, 38.

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 VALÈNCIA
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de: Ajuntament de Massanassa.

ISBN: 84-482-3749-8
Depòsit legal: V-1670-2004
Impressió: Industrias Gráficas Ecir, SA
produccion@ecir.com

MASSANASSA

La primera documentació escrita que tenim de Massanassa són uns versos del poeta Ibn Al Abbar, on el poble apareix citat com *manzil Nasr*, que significa 'alqueria de Nasr'. Poc després de la conquesta cristiana, l'alqueria formava part de l'Orde de Calatrava. Al final del segle XIV pertanyia als Boil i, posteriorment, passà a les mans del marquès de Dosaigües.

El terme de Massanassa, situat al nord del barranc de Xiva, té una superfície de 5,35 km². De forma allargassada, s'estén d'oest a sud-est des de la séquia de Favara fins a l'Albufera de València.

És un poble de gran tradició agrícola, amb dos paisatges diferents: l'horta i la marjal. Cavanilles, en 1795, hi descriu tres àmbits agrícoles: oliverars, en la part occidental del terme; horta, en el centre, i arrossars, en la part oriental, amb una producció agrícola diferent de l'actual: blat, dacsa, oli, seda, etc.

La séquia de Favara rega l'horta de Massanassa, de la qual antigament només 1.347 fanecades tenien dret a l'aigua del Túria. La zona de francs, situada aproximadament entre la pista de Silla i la Marjal, regava de les escorrenties de Favara, les fonts i els ullals. Actualment, l'aigua del riu rega quasi tota l'horta, tant per la reducció de la quantitat d'hectàrees cultivades, a causa del procés urbanitzador de les últimes dècades, com per la regulació del Túria.

El paisatge de la marjal és el resultat dels seculars aterraments de l'Albufera per a plantar arròs. La Comunitat de Regants de la Marjal de Massanassa, que comprén 3.017 fanecades, antigament regava del cabal de les fonts i els ullals del terme: la Mànega, el Fus, el Corral, la Tancada... o de la mateixa Albufera, des d'on es puja l'aigua amb l'ajuda de motors des de 1878. La Màquina de Dalt, situada en el motor del Mig, en la séquia del Fus, eleva l'aigua, i la Màquina de Baix desaigua els camps més fondos. Per a cultivar l'arròs és fonamental controlar el nivell de les aigües de l'estany; les faenes agrícoles determinen periòdicament l'obertura o el tancament de les goles de l'Albufera.

La població està situada a 14 metres sobre el nivell del mar, vora el barranc de Xiva, que la separa de Catarroja. El camí Real, eix d'una gran conurbació amb els pobles veïns d'Alfafar i Catarroja, la creua de nord a sud. El creixement urbà i industrial de les últimes dècades ha minvat en gran manera l'horta tradicional. N'és testimoni la progressiva degradació de l'horta entre el camí Real i la pista de Silla. Sols a llevant de la citada via es conserva el paisatge agrícola tradicional dins del Parc Natural de l'Albufera.

L'activitat industrial, originàriament tallers de mobles i fusta, s'ha diversificat en les últimes dècades amb nombroses fàbriques al llarg de la pista de Silla. Actualment és el sector productiu més important i ocupa el 46% de la població activa.

HIDROGRAFIA I PARTIDES

Hidrografia

l'Albufera
Barranc de Xiva
Braç de Favara
Braç de Jardí
Braç de Pepa
Braç de Sant Pere
Braç del Barranc
Bracet del Mig
Escorredor de la Tancada
Escorredor de les Parretes
Escorredor de Vilamar
Escorredor del Barranc
Font de Castillo
Font de la Cabilda
Motor de Baix
Motor de Burriel

Motor de la Font del Corral
Motor de la Marjal
Motor del Ferrer
Motor del Fus
Motor del Mig
Motor del Noi
Primer Braç
Segon Braç
Séquia de Favara
Séquia de la Font del Corral
Séquia de la Font del Fus
Séquia de la Mànega
Séquia del Comunet
Séquia del Rabisanxo
Tercer Bracet

Partides i paratges

l'Alquerieta
Baixada de Sous
el Braç del Barranc
Cap de Camí
les Catorze
la Creu
la Dama
el Divendres

Faitanar
el Fus
la Mànega
la Marjal
Sant Pere
la Tancada
Tancat de Burriel
Tancat del Noi

PRESENCIA HUMANA

Poblament

Alqueria de Sòria
Casa de Noïra
Casa de Sal·lustià
Caseta de Cabiles
Caseta de Castila
Caseta de Conejos
Caseta de Cruces
Caseta de Fermín

Casa de Burriel
Caseta del Cansalader
Caseta del Pallussero
Caseta del Tio Maties
Corral de Felip
Corral de Llapissera
Massanassa
Xalet de March

Vies de comunicació

Camí de l'Alquerieta
Camí de la Mànega
Camí de la Tancada
Camí de Sal·lustià
Camí del Corral
Camí del Fus
Camí del Rabisanxo
Camí Real de Madrid
Camí Vell

Camí Vell de Picassent
Camí Vell de Russafa
Ferrocarril de València a Madrid
Pista de Silla
Pont de Ferro
Pont de Pedra
Senda de Sant Pere
la Travessera
Travessera de la Cooperativa

Altres llocs d'interés

Cooperativa de Sant Pere
Instal·lacions esportives
Molí dels Noïres

Polígon industrial
Rajolar de Fotra
Trilladora de Gori

Hidrografia i partides

Presència humana

